

KLAGANDE

God man:

Ombud och offentligt biträde:

MOTPART
Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Skåne län, migrationsdomstolen, dom den 16 juli 2008
i mål nr UM 1518-08, se bilaga
(Migrationsverkets ärende nr)

SAKEN
Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Migrationsöverdomstolen, som bifaller överklagandet delvis, upphäver Migrationsverkets beslut den 16 mars 2008, utom såvitt avser beslutet om att avslå ansökan om flyktingförklaring och resedokument, samt migrationsdomstolens dom, utom såvitt avser beslutet om ersättning till offentligt biträde.
2. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet i fråga om flyktingförklaring och resedokument.
3. Migrationsöverdomstolen beviljar

permanent uppehållstillstånd. Det ankommer på Migrationsverket att utfärda bevis om tillståndet och i övrigt vidta de åtgärder som följer av denna dom.

4. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning åt som offentligt biträde med 4 401 kr, varav 2 726 kr för arbete, 795 kr för utlägg och 880 kr för mervärdesskatt.
-

YRKANDEN M.M.

yrkar att han ska beviljas uppehållstillstånd samt erhålla flyktingförklaring och resedokument. Han anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Det till migrationsdomstolen ingivna hotbrevet och attentatet mot brodern utvisar att det alltså finns en personlig hotbild och på grund av situationen i Kirkuk kan det antas att myndigheterna inte har förmåga att bereda skydd. Att männen som besökte tehuset kände honom kan inte anses ge tillräckligt stöd för slutsatsen att männen känner till att hans morbröder är poliser. Värvningsförsöket synes snarast tala för att männen inte kände till morbrödernas arbete. Det saknas stöd i utredningen för domstolens resonemang om att det under år 2008 rimligen borde varit känt för männen att han sedan länge lämnat Irak. Rimlighetsresonemang angående eventuella insikter hos förföljare kan inte tillåtas bli avgörande inom asylrätten. Vad gäller hälsotillståndet har han fått diagnosen kroniskt posttraumatiskt stressyndrom och depression och det är utrett att ett utvisningsbeslut allvarligt skulle skada hans framtida psykiska hälsa och psykosociala utveckling, något som domstolen inte synes ha prövat vikten av. Enligt läkarutlåtande daterat den 2 september 2008 är det som beskrivits i tidigare utlåtande fortfarande giltigt. Han har på grund av sitt dåliga hälsotillstånd haft svårt att klara skolgången under höstterminen 2008.

Till styrkande av hälsotillstånd åberopas intyg utfärdade den 13 juni respektive den 2 september 2008 av överläkaren och specialisten i barn- och ungdomspsykiatri samt intyg utfärdat den 1 september 2008 av kuratorn , båda vid BUP-mottagningen i .

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. har inte förmått göra sannolikt att det finns en hotbild mot honom och de handlingar som lämnats in till stöd för

skyddsbehov har ett mycket lågt bevisvärde. Uppgifterna om vilka som försökt värva är vaga och detaljfattiga. Med hänsyn tagen till kulturen i Irak och den betydelse familjen i dess vidare bemärkelse har där, är det inte trovärdigt att personerna som uppges ha försökt värva inte skulle få kännedom om hans morbröder som är poliser. hälsotillstånd har försämrats efter Migrationsverkets beslut om utvisning. Hans ohälsa har inte ansetts så allvarlig att han har erhållit innerliggande vård utan det har ansetts tillräckligt att han erhåller stödjande samtal av kurator. Han har fått vård och medicinering i Irak och det finns inget som tyder på att han inte skulle kunna få vård vid ett eventuellt återvändande.

har inte anpassat sig till svenska förhållanden på sådant sätt att han skulle riskera att skadas i sin psykosociala hälsa av att återvända till Irak där hans släktingar finns och där han har sin språkliga och kulturella bakgrund. Av intyg från och från , samordnare för ensamkommande flyktingbarn, som getts in till migrationsdomstolen framgår att är en fullt fungerande pojke som har en positiv attityd och är både aktiv och engagerad. Även med beaktande av att omständigheterna i ett barns ärende inte behöver ha samma allvar och tyngd som krävs för att vuxna personer ska kunna få uppehållstillstånd är omständigheterna i målet, även vid en sammantagen bedömning, inte sådana att kan medges uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter.

DOMSKÄL

Uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov

Migrationsöverdomstolen finner, i likhet med underinstanserna, att inte är att anse som flykting eller skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 1 och 2 §§ utlänningslagen (2005:716). Vad anført i överklagandet föranleder inte annat

ställningstagande. Vid denna utgång ska yrkande om att han ska beviljas flyktningförklaring och resedokument avslås.

Uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter

Enligt 5 kap. 6 § första stycket utlänningslagen får, om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet. Barn får enligt andra stycket beviljas uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer.

Tillståndsgrunden synnerligen ömmande omständigheter är av undantagskaraktär och bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Det ska vara fråga om situationer som inte omfattas av någon av huvudgrunderna för uppehållstillstånd. Vid bedömningen av om det föreligger synnerligen ömmande omständigheter ska de olika omständigheter som finns i målet vägas samman. Det krävs att omständigheterna är sådana att utlänningens sammanvägda situation framstår som synnerligen ömmande (jfr MIG 2007:15 och MIG 2007:33).

Av förarbetena till bestämmelsen framgår bl.a. följande. Begreppet hälsotillstånd tillåter beaktande av hela hälsoskalan – graden av friskhet eller sjukdom samt funktionsförmågan. Eftersom det är en samlad bedömning som ska göras i det enskilda fallet, går det inte att fastlägga när ett visst hälsotillstånd ska leda till uppehållstillstånd. Ett skäl för uppehållstillstånd kan vara att utlänningen har en livshotande fysisk eller psykisk sjukdom eller lider av ett synnerligen allvarligt funktionshinder. I ett sådant fall måste det dock först även ske en prövning av om det är rimligt att vården ges i Sverige (prop. 2004/05:170 s. 280). Vid

bedömningen enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska hänsyn även tas till utlänningens situation i hemlandet. Härmed avses bl.a. vederbörandes anknytning till detta land, t.ex. familjemedlemmar som finns kvar där och den tid personen har levt där. Vidare torde avses förhållanden som – utan att vara skyddsgrundande – gör att en avvisning till hemlandet framstår som olämplig vid en samlad bedömning av utlänningens personliga situation. Dit hör praktiska verkställighetshinder som inte är av tillfällig natur, social utstötning, traumatisering till följd av tortyr eller liknande svåra upplevelser i hemlandet eller till följd av människohandel (jfr. a. prop. s. 280).

I förarbetena till bestämmelsens andra stycke avseende barn uttalar regeringen bl.a. följande. Omständigheterna i ett barns ärende behöver inte ha samma allvar och tyngd som krävs för att vuxna personer ska kunna få uppehållstillstånd. Bestämmelsen innebär t.ex. att när det gäller sjukdom behöver det inte vara fråga om en livshotande sjukdom för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas ett barn med vårdbehov. Faktorer som barnets framtida utveckling och livskvalitet ska här vägas in liksom vårdmöjligheterna i hemlandet och de ekonomiska åtaganden som kan bli följden om ett uppehållstillstånd beviljas. Det är naturligt att ett barn i många avseenden snabbare anpassar sig till nya förhållanden, men ett barns anpassning till svenska förhållanden kan inte ensamt tillmätas avgörande betydelse. En samlad bedömning måste alltid göras. Vid denna bedömning kan dock styrkan i de sammantagna skälen vara något lägre för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas ett barn än för vuxna (a. prop. s. 281).

När det gäller barn ska även 1 kap. 10 § utlänningslagen beaktas. Enligt bestämmelsen ska i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 1 § andra stycket andra meningen i 1989 års utlänningslag (1989:529) och har sin bakgrund i artikel 3 i FN-konventionen om barnets rättigheter. I förarbetena till bestämmelsen

När det gäller barn som kommer ensam till Sverige anför regeringen bl.a. följande i prop. 1996/97:25 s. 250 f. En självklarhet är att för barn liksom beträffande vuxna noga utreda varje påstående om risk för förföljelse eller andra omständigheter som ger behov av skydd i Sverige. När detta inte är fallet bör huvudinriktningen i arbetet med de barn som kommer ensam vara att vidta alla de åtgärder som är möjliga för att barnen så snabbt som möjligt ska kunna återförenas med sina föräldrar i hemlandet. - - - Är det fråga om ett barn som efter noggrann utredning befinns vara i verklig mening övergivet, anser regeringen att barnet ska beviljas permanent uppehållstillstånd. Därmed tar Sverige ansvaret för de barn som tagit sig hit och inte kan påräkna en tillfredsställande omvårdnad av anhöriga eller institutioner i sitt hemland.

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

är ett minderårigt barn som har kommit ensamt till Sverige från Irak. Han har inte några föräldrar kvar i livet som kan ge honom det stöd och den trygghet han behöver. Säkerhetsläget i Irak är mycket allvarligt. Enligt egna uppgifter i målet har han varit utsatt för flera traumatiserande händelser i hemlandet, där det svåraste har varit förlusten av föräldrarna år 2006 respektive 2007. Han har vidare bl.a. bevittnat ett flertal bombdåd och olyckshändelser där han sett lemlästade kroppar och han har upplevt sig hotad av terrorister.

Han har tidigare bott hos en bror med familj men enligt
är han inte välkommen tillbaka då han utgör en risk och då denne
utsatts för brott på grund av honom. Enligt intyget från kuratorn
har han uppgivit att han är rädd för att återvända till Irak, att
han är rädd för terrorister, för döden, ovissheten och situationen i Irak.
Migrationsöverdomstolen finner inte anledning att ifrågasätta
uppgifter i dessa delar.

Vad gäller hälsotillstånd framgår av intyget från
överläkaren och specialisten i barn- och ungdomspsykiatri
bl.a. följande. har träffat vid
sammanlagt fyra tillfällen. Efter genomgång av diagnoskriterierna för
posttraumatiskt stressyndrom, PTSD, enligt handboken DSM-IV
(Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders – fjärde
utgåvan) har hon konstaterat att uppfyller
kriterierna för kroniskt posttraumatiskt stressyndrom. Han uppfyller
även diagnoskriterierna för egentlig depression. Han har för henne
uttryckt att livet saknar mening och att han inte ser någon framtid
samt att han umgås med tankar på att ta livet av sig, särskilt om han
skulle utvisas. bedömer att det finns en avsevärd
självmodsrisk när det gäller och att det finns
en mycket stor risk för bestående skada på
psykosociala utveckling och psykiska hälsa om domen från
migrationsdomstolen kvarstår.

Enligt är symtom inte ett uttryck för
besvikelse eller desperation efter besked om utvisning. Det är i stället
så att psykiska tillstånd har sin grund i de
händelser som han varit utsatt för i Irak och att han besvärats av svåra
psykiska symtom under lång tid. Av det i Irak utfärdade läkarintyget
av den 15 maj 2007 framgår att
hälsotillstånd försämrades efter att han hade bevittnat en
olycka och att tillståndet därefter gradvis försämrades med bl.a.

mardrömmar, ängslan och koncentrationssvårigheter och som ledde till att han fick diagnosen posttraumatiskt stressyndrom och erhöll antidepressiv medicin. Läkarintygen vinner således i dessa hänseenden stöd av varandra, liksom av utredningen i övrigt i målet. Det framgår också av de ingivna intygen från [ ] och att [ ] även efter ankomsten till Sverige lider av rädsla och skygghet inför andra människor, vilket gör att behandlingen av honom hittills har begränsats till medicinering och stödjande samtal.

Den medicinska utredningen i målet får anses visa att [ ] lider av svår psykisk ohälsa i form av kroniskt posttraumatiskt stressyndrom och egentlig depression, som har sin grund i de händelser han varit utsatt för i Irak. Av [ ] intyg den 13 juni 2008 framgår beträffande prognos och vårdbehov sammanfattningsvis att kroniskt posttraumatiskt stressyndrom är ett mycket svårt tillstånd, att vårdbehovet beräknas kvarstå under ett par års tid, att behandling med psykoterapi och läkemedel är nödvändigt samt att trygghet är en grundförutsättning för att någon egentlig psykoterapi ska kunna bedrivas.

Även om [ ] vid ett återvändande skulle kunna få viss vård måste det beaktas att det är upplevelserna i Irak som lett till hans psykiska ohälsa och att det därför är förståeligt att han, som [ ] intygar, känner en stark rädsla och att hans prognos av detta skäl skulle komma att starkt försämrats om han nu återvänder dit. Förutom denna subjektiva upplevelse, är säkerhetsläget i Irak mycket allvarligt och han får där anses vara utan socialt kontaktnät, vilket är ägnat att utgöra ytterligare en risk för hans rehabilitering i hemlandet. I Sverige har [ ] fungerande boende och skolgång som ger den trygghet i den sociala situationen som anges vara en grundförutsättning för en lyckad behandling och därmed för hans fortsatta psykosociala utveckling.

Han har påbörjat samtalskontakt som en del i behandlingen och vårdbehovet bedöms kvarstå åtminstone under ett par år framöver.

På grund av det ovan anförda och med beaktande av att
är ett barn finner Migrationsöverdomstolen att
framtida psykosociala utveckling och hälsa på ett
avgörande sätt skulle äventyras om han tvingas återvända till Irak.
Med hänsyn härtill och med beaktande av de omständigheter som
bidragit till allvarliga hälsotillstånd samt de
rådande förhållandena i hans hemland, finner
Migrationsöverdomstolen vid en sammantagen bedömning att det
föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter som avses i
5 kap. 6 § första och andra stycket utlänningslagen. Utvisningen ska
därför upphävas och beviljas permanent
uppehållstillstånd.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande